

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Hirdetési díjak és a kiadás körüli panaszok

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENOR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Table with subscription rates: Egész évre, Félévre, Negyedévre, Egy óra.

Hirdetési díj:

Öt-hasábspeltisor egyszerű beigtatásáért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilttér 4 hasábsos peltisorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Csütörtök, január 15.

10. szám

A pénzügyi kongresszus.

(T.) Mindenféle kongresszusnak megvan a maga jelentősége, dacára annak, mosolyra huzódik az ember ajka, ha egy némely kongresszusról olvas, na mert hát bizonyos komikumot lát benne, éppen azért, ezekkel a kongresszusokkal is ugy kezdünk lenni, mint a jubileumokkal, hogy rájuk mondjuk ugyan a „prositot”, sőt mondunk a jubiléusra toasztot is, hanem magunkban kinevetjük.

Nem így vagyunk a pénzügyi kongresszusával, melyet, mint a harapás kenyereit szüikségnek tartjuk, és várunk tőle sokat, nagyon sokat, csak feladatának magaslatára emelkedjék. Nem kívánjuk tőle, hogy a pénzügyi érdekeiről és további gyarapításáról megfedekezék, csak hozzák eme érdekeket a nagy közönség érdekeivel összhangba, ne képezzenek egy oly elzárt és külön testületet, mely a közönségtől csak hasznokat akar húzni, hanem tolják bele magukat ama helyzetbe, melyet nekik a körülmények követelése és a kötelesség teremt. Ne engedjék odáig menni a dolgok, hogy a gazdák külön hitelszövetkezetéről gondolkozzanak, mert ha eme hitelszövetkezetek létrejönnek, a kár, mely azokból a pénzügyi érdekekre háromolhatik, sokkal nagyobb lesz, mint a melyet a pénzügyi érdekek által szenvednének, hogy saját érdekeiket a gazdák érdekeihez alkalmazzák.

Ama felhívást tehát, melyet a „Nemzet” hasábjain a pénzügyi érdekekhez ezimeztetett jelent meg, s azokat egy kongresszus megtartására serkenti, nemcsak időszertinek és szüikségeseknek, hanem a pénzügyi érdekek nézve életkérdésnek tartjuk, mert a régi alapon a fejlődő viszonyokkal szemben, a legfőbb megélhetni.

Igaz, a mai szabályok keretéhez szokott intézetek, ellenük célzó merénylenek tartják a gazdák ama követelését, hogy a gazdaközönség érdekeit is szem

előtt tartásák, s ne csak a merev vaslapossághoz ragaszkodjanak, hanem azért nagyon csalódnak ha azt hiszik, hogy a mai szabályokat megváltoztatni, s fejlődő gazdasági viszonyokhoz alkalmazni nem lehet. Ki lehet azt okoskodni nagyon szépen, csak akarni kell.

Nem tanulságos, csak is megfelelő hiteltől van itt szó. Olyanról például, a melyet aránylag a kereskedők élveznek. Miért van a kereskedőknek több hitele, hogy a nálánál sokkal vagyonosabb gazda, ha pénzt akar, a kereskedőhöz folyamodik, mert annak adnak a pénzügyi érdekek de neki nem. Es éppen ezért a kereskedőt fizetés képes helyzetben tartják, mert van hova fordulnia, a gazda pedig a pénzügyi érdekek előtt csak olyan idegen féle valami akinek csak kegyelemből segítenek.

Tudjuk mi, hogy van ez ellen sok felhozni való, de hiszen éppen azért kell a kongresszus, hogy a dolgot minden oldalról megvitassa. Eddig csak is a pénzügyi szempont alapján álltak s csak is saját érdekeiket képviselték de mert hát a viszonyok fordulnak s előtérbe kezd lépni és gazdaközönség érdeke is, mely szintén kielégítést követel, — ha a pénzügyi érdekek magukat tulszárnyaltatni nem akarják ezen érdekekkel is le kell számolniok.

A miskolci kezdeményezőt tehát üdvözöljük, s a közös haza érdekében melegen óhajtjuk, hogy ez a kongresszus mielőbb létrejöhön. Mikor a betétek megadótatása került napirendre, akkor össze tudtak jönni, lát az érdek, mely ezen újabb összejövetelt követeli tőlük nem csakélyebb amannál, sőt fontosabb csak horderejét kell szemügyre venni.

— Ünnepe az orsz. szabadelvü pártkörében. Az országgyűlési szabadelvü párt ez ülésszaki értekezlete megható ünnepelességgel vette kezdetét.

Vizsolyi Gusztáv elnök, helyét elfoglalván:

mint lettem az asztalra. Most még izgatottabb lettem, mint azelőtt. A mit olvastam, az valóban rendkívüli és szomeru hír volt. Alvéghy Péter, valami politikai összeesküvésben résztvétel gyanújával terhelve elfogatott. Több más is elfogatott vele egyidejűleg. A lapban csak néhányan volt neve kiírva; azok közt egy pár földbirtokos nevet találtam s mi vidékünkrol, ismerős neveket.

Ez valóban szomorú hír volt. Jó ismerőseim fogságba hurcolva! Péteren leginkább csodálkoztam, hogyan jöhetett ez bele valami összeesküvésbe? Kinek juthatott eszébe, ily emberre bizni egy összeesküvés titkát? Ilyen emberre, aki uton utfélen kibeszél minden titkot? No ha az összeesküvést fölfedezték, valószínű, hogy Péter felesége árulta el.

Fölmentem a szobámba. Az újság, melyet olvastam, egészen megzavart. Nem bírtam elaludni semmikép. Mikor későn éjjel után lefeküdtem s elaludtam a gyertyát, még mindig fejemben keringett a meglepő hír. Szegény Péter! Fölhagott képzelődésem szemem elé varázsolta alakját, mintha börtönben ülni látnám, sápadtan, szakála hosszúra megnöve, ezzel a rémes képpel aludtam el.

Reggel felé lehetett már mikor elaludtam. Nyugtalan lázas álmom volt. Alvéghy Péter képe lebegett előttem álmomban is. Reggel mikor fölébredtem, akkor is ő jutott először eszembe.

Négy nappal ezelőtt még beszéltem vele. Jó kedvű volt, nem is gyanította volna, hogy ily közel fenyegeti a veszély. En sem gyanítottam volna. Soha sem gondoltam volna, hogy ez embert ez összeesküvésbe beavassák. De talán nem is oly komoly dolog ez mint a hogy a hirlap tudósítása után képzeltem. Talán több a tustja mint a tüze. Talán nem

Első összejövetelünk alkalmával — úgy mond — ez évben, legbensőbb örömmel van szerencsén üdvözölni a t. párttagokat, kik a szünidők elteltével jó egészségben ily szép számmal tértek vissza körünkre.

Mielőtt törvényhozási működésünk előkészítését pártértekezletünk tárgyalás alá venné, azon őszinte tisztelet s változhatlan bizalom, melyek évek hosszú során át e pártot, s annak minden tagját mélyen tisztelt vezéréhez kapcsolják (Eljenzés.) és a politikai viszony rideg határait áttörve az együttműködés folytán az összetartás meleg érzését már rég kifejeztették, feljogosítanak, sőt kedves kötelességünknek tekintik, hogy a családi kör szentélyébe hatolva, szerencsekívánatunkat és öröm üdvözetünket fejezzük ki ama boldogító eseményfelett, mely miniszterelnök ur házat érve tudomásunkra jutott. A politikai, mint a hivatalos élet fardalmi után üdítő nyugalmat családi életének derűsége nyújtott eddig: buzgó óhajtasunk, hogy családja gyöngyének megköntendő frigye boldogsággal áldáshozólag hasson mindenkor ezután is közügyeknek szentelt éteré, melyet az ég sokáig tartson meg! (Elénk lelkesült eljenzés.)

Tudom, hogy méltán valódnának mulasztással, ha hódoló tiszteletünk érzelmeit miniszterelnök ur neje ó nagyméltósága, mint örömeinek és boldogságának főosztályosa irányában is nyilvánítani nem óhajtonak. Engedjék meg tehát t. barátaink, hogy a sziv hangulatának esetelésében mesterünköt, tagársunkat, lákát hívjam fel. Önök megbízásából, hogy irásban tegyen eleget önök jogosult kívánalmának; miniszterelnök urat pedig felkérem, hogy névaláírásokkal jegyzet üdvözetünket ó exelentiájának kézbesíteni sziveskedjék. (Elénk, hosszas, lelkesült eljenzés.)

Tiszta miniszterelnök a meg hatottság könnyeivel szemében tette szivére kezét és remegő hangon szólott: Csak annyit mondok, hogy köszönöm, mert többet nem mondhatok... és a mély megindulás elfolytatta szavait.

is forradalmi összeesküvés ez, csak elkeresztelték annak. Erdélyben és az alvidéken némi mozgalmak voltak éppen ez időben, igaztosság kezdett elterjedni az országban. Nosz lopyról beszéltek mindenfelé, Róza Sándorrol. Meglehet, hogy csak pusztá gyanúból fogták el Alvéghy Pétert, vagy talán valami megmondolatlan nyilatkozatért, ami ez időben igen könnyen megeshetett.

Hirtelen kellett történni az elfogatásnak és egyszerre. Hiába törtem rajta a fejemet, nem tudtam meg semmi egyebet, mint amit a hirlap közölt. Szerettem volna valami közelebbit megtudni Péter sorsáról. Mihelyt fölkeltem, először is az új épület felé ballagtam. — Ridegen elutasítottak. Azt sem tudhattam meg, vajjon behoztáke ide vagy sem. Viszterőben jutván eszembe, hogy hiszen még elsem hozhatták ide. Elfogatása legteljebb egy nappal történetben mint én hazulról elindultam. másként már ott kellett volna azt hallanom. Nem volt négy mérföldnyi távolság az ő faluja s a város közt, melyben én laktam. A fogók elszállítása nem történik valami nagy sietséggel.

Föltemtem magamban, hogy holnap ismét elővök kérdezősködni. Tudtam, hogy nehezen fognak bebocsátni Péterhez, s nem engedik meg, hogy beszélhessek vele, de tán mégis tehetek valamit sorsa könnyítésére.

Innen egészen elszomorodva indultam Etelka fölkeresésére. Tegnap még úgy örültem e találkozásnak; most mióta Péter elfogatását megtudtam, nem bírtam örülni sem igazán. El volt rontva minden örömem.

Midőn beértem a házba, hol Etelka lakott, midőn kezdtem fölmenni a lépcsőn, éreztem, hogy szivem mégis megkönnyebbült küssé. Látni fogom újra őt. Az ajtót, mely lakásunkhoz vezetett,

— Visi Imre a képviselőház fiatal tagja a „Nemzet” szerkesztője, a tegnapi ülésen tartotta szűzbeszédét, a mely rendkívül hatást keltett. A „Pesti Napló” is a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a kitűnő szónoklatról és így ír: „Visi Imre mai első beszédével méltán sorakozik a kiváló parlamenti tehetségek közé, mind a hévvel fogva, melylyel gondolatait színezi, mind a szabatoságnál fogva, melylyel azokat kifejezni tudja. Mai első fellépése nem volt ugyan ment minden elfogultságtól, de a siker, melyet elért, így is dicséretes. A földművelés érdekeit a társadalom kérdéseivel kötötte össze s polemikus fejtegetésekben igyekezett védeni a kormány politikáját; beszédének élet különösen gróf Apponyi Albert ellen fordítá.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 14.

A képviselőház mai ülésén — megválasztván először a vizsgái törvényjavaslat tárgyalására a szakbizottságot — folytatta a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium budgetének tárgyalását. Első felszólaló ma a javaslat mellett Visi Imre volt. Második felszólaló Almásy Sándor volt, ki a szélsőbal álláspontjáról fejtegette az okokat, a miért a budgetet el nem fogadják. Azután Busbach Péter beszélt, a szabadelvü párt e kiváló tagja, mint mindig, most is tartalmában, az álláspont higgadt védelmével és érvekben gazdag támogatásával. Kiváló szerencsés volt Busbach azon fejtegetése, melylyel egy szélsőbali szónok azon állítását cáfolta, melyek a magyar kereskedelem álláspontjában megátadták Busbach igen emelkedett látókörből utal rá, mily feladatokat várnak kereskedelmünkre, s mily feladatokat teljesítettek kereskedőink eddig is. A gazdasági élet különböző rétegeinek egydől jogosított harmonikus összműködését hangoztatva, figyelemmel hallgatott s megérdemelt tetszést aratott beszédét a javaslat elfogadásával végezte. Busbachóter után Hermann Ottó beszélt. Herman ottó azon tervek ellen fordult, melyekkel a fönttites osztály bajain kívánna segíteni s a várososan emlékezett meg a talajjavító bankról, hitelszövetkezetekről, az ipar előmozdítását célzó mozzalmakról; szerinte eredményt csak a önálló vánterület létesítése által érhetni el. Herman Otto után gr. Apponyi Al-

zárva találtam. Megrántottam a csengetyűt. No egy kissé erősen meg volt biz az rántva. Ilyen vidéki embernek durvább keze van, mint a városi uracsáknak. Hosszu volt nekem itt a várakozás; látni akartam volna már Etlkát.

Kinyitották végre az ajtót. Sokáig megvárakoztattak. Egy öreg eseléd bevezetett. Rokonom jött előmbé.

— Hol van Etelka? — ez volt hozzá első szavam.

— Mindjárt, mindjárt, — szól az öreg asszonyág tréfás haraggal. — Hát én senki se vagyok?

— Etlka kissé rosszul van, — szól azután rokonom; — de nem kell azért rögtön kétségbeesned; egy kis főfájás, semmi más.

Aggódni kezdtem miatta. — No csak üljünk le szép esendesen — paranesolá az öreg asszonyág. — En majd beamegok s megkérdezem szivünk királynéját, hogy kegyeskedik-e elfogadni egyik hű hódoló jóbágyát?

Leültem s unalomból az asztalon fekvő kosárban a látogatójegyek közt kezdtem turkálni. Ismeretlen nevek voltak többnyire, hanem egyszerre csak egy nagyon ismerős név akadt kezembe: „Alvéghy Izidor”.

Nem akartam hinni saját szememnek. Kétszer, háromszor is megnéztem; valóban az ő névjegye volt, a legoleosabb papirosra nyomva, kissé formátlan betűkkel, hanem olesó, bizonyára a legoleosabb. A derék ur itt is megtakarított legalább ötven krajczárt.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenor” tárczája.

HOLTOMIGLAN.

Regény.

Írta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Nem is mentem el. Szépen itt maradtam. De nem bírtam nyugodtan maradni a szobában; lementem az étterembe. Nem mondtam, hogy éhes lettem volna. Izgatott voltam s ilyenkor még az éhséget is elfelejti az ember. Nem tudtam mit csinálni. Evéssel nem töltheti el az ember a fél éjszakát, aindni pedig nem bírok. Éreztem, hogy ma nem leszek almos. Lent maradtam az étteremben sokáig. Itt még is némileg szórakozik az ember; embereket látok és újságot olvashatok.

Kezembe adattam magának az estilapot. A pénzér nagyfontosságu képpel nyújtotta át; hasonlított e percében valami miniszterhez, kinek homloka nagy államtitkoktól terhes.

Forgattam e lapot kezemben. Középen is elkezdtem, hátul is elkezdtem az olvasást. Azon vettem észre magamat, hogy nem értem, mit olvasok. A betűkön végig mentek szemem, de lelkem távol járt. Oly izgatott voltam, hogy nem bírtam olvasni.

Hanem ez így nem maradhat. Kényszerítettem magam az olvasásra. Itt az újságlap elején mindjárt van valami nagy betűkkel nyomtatva, nagyobb mint a többi; ez valami nevezetes hír lesz. S elkezdtem olvasni. Egyszerre csak Alvéghy Péter neve tünt szemembe. Mit keres e név itt? Megfoghatatlan. Most már nagyobb figyelemmel vettem kezembe a lapot. Elolvastam; de kezem reszkett, a

... atyák. ... Péter prior által ... 3 rue Huguerie. ... Schwarz M. Benó

... jogot ... 5 kr ... MIKSA ... Miksa.

... GJOBB ... PTA-PAPIR ... UBLON

... kereset. ... K HENRIK ... Bécsben.

Előfizetési felhívás, a „Debreczeni Hírlap”-ra.

Egy év letelt a „Debreczeni Hírlap” megjelenésével már a második évfolyamába lépett.

Azt hisszük, és pedig elbizakodottság nélkül, hogy életrevalóságunkról tanúságot tettünk, mert lapunk minden megjelenésekor, tehát minden péntek napon szívesen fogadott olvasmányt szolgáltat. Az év folyamán számos nevezetes eseményről hoztunk tudósítást, melyeket a többi helyi lapokat, mert csaknem minden pénteki napra esett olyan esemény, a mely iránt különösebben felérdeklődés, és a melyről mi mindig siettünk kimerítő tudósítást nyújtani.

Apróbb czikkeink mind eleve, jókedvű stílusban vannak írva, míg komoly czikkeinket a tárgyilagosság és önálló szemmi befolyást nem tűrő gondolkodás jellemzik.

Rendes belső dolgozótársaink között vannak Vértessy Arnold, Péter Gábor, Szabolcsy Lajos, Vértessy Gyula (Julius) és Zoltay Lajos (Gyapáros). — Kül munkatársaink közül közleményeket hoztunk és fogunk hozni számos kitűnő írótól, kik között

elég felém ítenünk a következőket: gróf Vay Dániel, gróf Teleky Sándor, Tólvölgyi Titusz, Bodossy Pál, Szabó Endre, Komócsy József, Berger Henrik, Kiss József, Reviczky Gyula, dr. Váradi Antal, Somló Sándor, Murai Károly, Porzolt Kálmán, Adorján Sándor, Abonyiné Klósz Ilonka, Futó Mihályné, Dr. Szántó Sámuel, Sorger József, Vadon Sándor, Balogh Zsigmond, Radó Bertalan sat.

E díszes névsor elég biztosíték arra, hogy ezután is mindig az irodalom magas színvonalán álló és kellemes olvasmányokat fogunk nyújtani.

Lapunk minden pénteken jelenik meg, tehát oly napon, a mikor Debreczenben más helyi lap nincs mindenkor 8 oldal terjedelemben.

Kérjük a n. é. közönség szíves pártolását.

Előfizetési ár: egész évre 4 frt.
fél évre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

VERTESI ARNOLD KARCZAG VILMOS
„D.H.” kiadója. a „D.H.” szerkesztője.

Alapított 1858-ban.

Hirdetés.

Ezennel értesitem a t. cz. vendéglős és serméro urakat, hogy miután a szab. kir. Debreczen város tulajdonát képező

Serbehozatali vámszedési jogot

hat egymást követő évre kibéreltem 1885. év januárius 1-től fogva, úgy az ezen napon még raktáron levő, mint a később hozatandó serek után eső

behozatali vám — frt 2.65 kr

azaz két forint és hatvanöt krajczár hektoliterjétől — közvetlenül nekem fizetendő. Keit Debreczenben, 1884. december 15-én.

Látam:

BOCZKÓ SÁMUEL

rendőrfőkapitány.

ÁRON MIKSA

bérlő.

Együttal van szerencsém a t. cz. serfogyasztó közönséget értesíteni, hogy sikertült a világhírű

Dréher Antal-féle serfőzdének fióarakfárát

Debreczen és vidéke

részére megnyernem, és ez által oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy a t. cz. közönségnek a legjobb minőségű serekből azon frissen, gyári áron szolgálhatok.

A t. cz. magánfogyasztó közönségnek pedig folytonosan friss töltést és legjobb minőségű palackser áll rendelkezésére.

A nagyérdemű közönség számos megrendelését kéri

kiváló tisztelettel

Áron Miksa.

Iroda: ideiglenesen pünkösdi Sz. Anna-utca 2545.

Raktár: Piac-utca (1714. sz.) a kis-uj-utca szegletén.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezőtörlője,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékberendezést városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

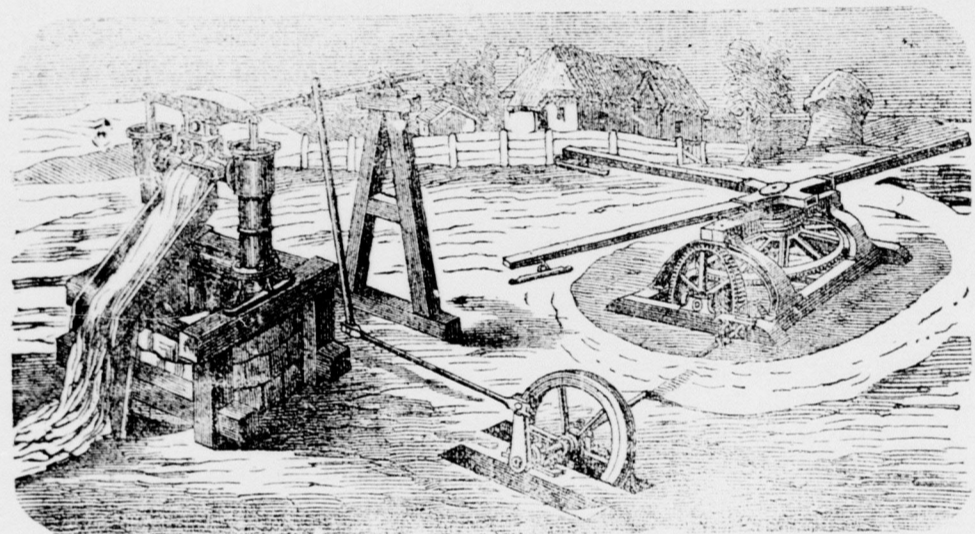
felszerelésére

szagmentes ürszerek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel

GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYÁSZJELENTÉSEK LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

bábi meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.